

ETICKÝ KÓDEX PROKURÁTORA

PREAMBULA

Rada prokurátorov Slovenskej republiky ako najvyšší výkonný orgán samosprávy prokurátorov s celoštátnou pôsobnosťou,

- uvedomujúc si, že stanovenie základných princípov a pravidiel etického správania sa prokurátorov je neoddeliteľnou súčasťou dôvery spoločnosti v prácu prokurátorov,
- majúc na zreteli medzištátne odporúčania, štandardy a smernice k etike verejných činiteľov a osobitne prokurátorov,
- zdôrazňujúc povinnosť prokurátora konať vo verejnom záujme, ochraňovať verejný záujem a slúžiť verejnému záujmu,
- striktne pritom dodržiavať právny poriadok Slovenskej republiky a konať v súlade s Etickým kódexom prokurátora tak pri výkone funkcie prokurátora, ako aj vo svojom súkromí,
- neopomínajúc, že výkon funkcie prokurátora má zodpovedať významu tejto funkcie v spoločnosti a má byť spojený s najvyššou mierou bezúhonnosti, zodpovednosti, dôstojnosti a osobnej odvahy,

podľa § 217a zákona číslo 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov,

na svojom zasadnutí konanom v dňoch 07. – 08. apríla 2025 v Krpáčove,

schválila tento Etický kódex prokurátora, záväzný pre všetkých prokurátorov.

ČI.1.

LEGALITA A NEZÁVISLOSŤ PROKURÁTORA

Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť dôsledne podľa zákona a svojho svedomia a odmietne akékoľvek nezákonné zasahovanie do výkonu svojich služobných povinností. Prokurátor nepodľahne nátlaku, hrozbe či snahe ovplyvňovať jeho prácu, bez ohľadu na motív a príčinu týchto zásahov. V tejto súvislosti prokurátor najmä:

- a) nežiada akýkoľvek vonkajší subjekt o inštrukcie a pokyny a nekoná podľa takýchto inštrukcií a pokynov,
- b) nedá sa ovplyvniť žiadnymi individuálnymi, skupinovými, politickými a inými záujmami, ani nepodľahne žiadnemu vplyvu zo strany iných orgánov, organizácií, masovokomunikačných prostriedkov alebo verejnosti,

- c) zdrží sa akejkolvek činnosti, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť dôveru verejnosti v nezávislosť prokuratúry, najmä sa nezúčastňuje na politickej činnosti, nespája svoju osobu so žiadnou politickou stranou alebo politickým hnutím, nevykonáva činnosť v prospech alebo v neprospech politickej strany alebo politického hnutia,
- d) zdrží sa akejkolvek činnosti, ktorá by mohla viesť k dôvodnému podozreniu, že bola narušená jeho nezávislosť pri plnení pracovných úloh,
- e) vyjadruje a prejavuje svoje občianske postoje a názory spôsobom nenarušujúcim nezávislosť jeho osoby alebo prokuratúry.

Čl. 2.

NESTRANNOSŤ PROKURÁTORA

1. Prokurátor vykonáva svoje služobné povinnosti nestranne, bez akéhokoľvek zvýhodňovania alebo znevýhodňovania osôb pri výkone svojej funkcie a k osobám, s ktorými prichádza do styku a k veciam, ktoré vybavuje, pristupuje objektívne. Prokurátor sa najmä zdrží vyjadrovania názorov a zdrží sa prejavov správania, či už prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov, písomných prejavov, verejných vystúpení, vrátane verejného elektronického priestoru a verejných sociálnych sietí, ktoré by mohli ovplyvniť jeho nestrannosť, alebo zmariť alebo negatívne ovplyvniť konanie.
2. Prokurátor pri výkone svojich služobných povinností nikoho nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje najmä z dôvodu príslušnosti k akejkolvek národnej, národnostnej, rodovej, etnickej, rasovej, náboženskej, sexuálnej, vekovej, sociálnej, politickej alebo inej skupine, ani z dôvodu subjektívneho dojmu, ktorým na neho osoba pôsobí.
3. Prokurátor pôsobiaci v orgánoch, odborných komisiách alebo samosprávnych orgánoch prokuratúry, nemôže byť za výkon takej funkcie diskriminovaný, perzekvovaný alebo postihovaný.

Čl. 3.

ODBORNOSŤ PROKURÁTORA

1. Prokurátor realizuje svoje postupy a rozhodnutia na odbornej úrovni, pričom má byť pripravený odôvodniť svoj postup a rozhodnutie aj pred verejnosťou a niesť za ne zodpovednosť.
2. Celoživotné vzdelávanie je pre výkon funkcie prokurátora nevyhnutné.

Čl. 4.

DÔVERYHODNOSŤ PROKURÁTORA

1. Prokurátor dodržiava pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote a tým prispieva k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.
2. Prokurátor sa zdrží akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry.
3. Prokurátor nezneužíva svoju funkciu na získanie osobných výhod.
4. Prokurátor v súvislosti s výkonom svojich služobných povinností neprijíma pozvania, dary, iné výhody, ani žiadne finančné alebo nefinančné plnenia a služby, ktorých prijatím by spochybnil svoju dôveryhodnosť alebo dôveryhodnosť prokuratúry. Prokurátor zvažuje vhodnosť prijatia daru i v osobnom živote, z hľadiska zachovania dôveryhodnosti svojej i prokuratúry.
5. Prokurátor nezneužíva pracovisko a zverené služobné prostriedky na súkromné aktivity.
6. Prokurátor sa vyhýba osobným kontaktom a miestam, o ktorých má vedomosť, že by mohli spochybniť dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry.
7. Prokurátor je oprávnený vyjadrovať a prejavovať svoje občianske postoje a názory, avšak pri ich vyjadrovaní a prejavovaní dbá na to, aby nebola ohrozená alebo narušená dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry, vrátane zverejňovania, hodnotenia, či komentovania obsahu na sociálnych sieťach, spôsobilého vyvolať tento následok.

Čl. 5.

ZDVORILOSŤ A SLUŠNOSŤ PROKURÁTORA

1. Prokurátor vystupuje pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote zdvorilo, slušne, čestne a ohľaduplne k svojmu okoliu.
2. Akákoľvek forma šikanovania prokurátorom je neprípustná, najmä
 - a) prokurátor pri výkone riadiacej, organizačnej alebo kontrolnej právomoci nikoho nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje a zdrží sa akéhokoľvek konania, ktorým by šikanoval alebo bezdôvodne sťažoval výkon činností podriadeného prokurátora,

b) prokurátor sa pri výkone svojej činnosti zdrží akéhokoľvek konania, ktorým by šikanoval alebo bezdôvodne sťažoval výkon riadiacej, organizačnej alebo kontrolnej právomoci nadriadeného prokurátora.

3. Prokurátor sa správa slušne a korektne aj ku kolegom zastávajúcim odlišné názory. Problémy pomenúva jasne a vecne, pri ich riešení používa vecnú argumentáciu, a to aj pri riadiacej činnosti. Takto sa správa aj k ďalším zamestnancom prokuratúry a k akýmkoľvek osobám, s ktorými príde pri výkone svojich služobných povinností do styku.
4. Prokurátor obzvlášť citlivo vystupuje vo vzťahu k obetiam trestných činov, k deťom, k starším osobám a k zdravotne znevýhodneným osobám.
5. Prokurátor má pri plnení služobných povinností a na verejnosti upravený zovňajšok a vystupuje tak, aby dôstojne reprezentoval seba a prokuratúru.
6. Prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narúšala dôstojnosť jeho funkcie alebo prokurátorského stavu.

Čl. 6.

Prechodné a záverečné ustanovenia

1. Každý prokurátor sa môže postupom podľa Rokovacieho poriadku Etickej komisie prokuratúry obrátiť na Etickú komisiu prokuratúry s podnetom na posúdenie etickej otázky alebo etickej prijateľnosti správania sa prokurátora.
2. Pokiaľ je predmetom posúdenia Etickej komisie prokuratúry konanie, ktoré nastalo pred účinnosťou tohto Etického kódexu prokurátora, postupuje sa podľa v tom čase platného Etického kódexu prokurátora, ak je to pre prokurátora priaznivejšie.
3. Tento Etický kódex prokurátora nadobúda platnosť a účinnosť dňom 1. júna 2025.
4. Zrušuje sa Etický kódex prokurátora z 11. januára 2016.